

Търновски търговци - участници в църковните борби след Кримската война

Сложният български църковен въпрос след Кримската война добива още един нюанс, след сключената уния със западната църква от 18 декември 1860 г.¹⁴ За развитието на църковното движение в Търново и за отказа на местните стопански дейци и интелигенти да се включат в униатското движение, анонимен дописник пише във в. „Дунавски лебед“: „Ние тук в Търново, както знайте имаме доста образовани чловеци, търговци кои имат сношение и по вън, и чуваме и четеме що става по светът. Затова не ни е изпила кукувица умът да послушаме някои си отчаяни и без характер чловеци, кои от глади търсят да си менят вярата.“¹⁵

За участието на търновските търговци в църковните борби става въпрос и в статията на Пандели Кисимов „Черти от военен дух у съвременните българи“ във в. „Дунавска зора“ през 1869 г. Авторът критикува прогръцки настроените местни първенци, като визира противоборството между „гръцката“ и „народната партия“. Въпросната публикация се свързва с името на влиятелен търновски търговец: „Начело на тия противонародни партии бил и Димитър х. Ничов, от Търново, тоже и верний гонител на народните и млади партии. Той особно е заплашвал младите, които са се мъчили да върнат хората да не отиват на гръцкия владика, че ще ги представи на правителството за бунтовници.“¹⁶

Търновските търговци - рагетели за развитието на светското образование

Необходимостта от развитието на светското образование и организирането на нови училища „според царското желание, с учение правно и търговско да украсят“ се посочва в открито писмо на търновските търговци до читателите на „Цариградски вестник“ през 1851 г. Те подкрепят проекта на търновския митрополит Неофит за създаване на висше училище - „академия всред град Търново“¹⁷.

Търновските търговци - износители на бубено семе за Италия и Франция

През 1860/1861 г. търговията с бубено семе и сурова коприна се разраства. Жителите на Търновска каза се превръщат в едни от основните техни производители и износители на европейските пазари. При организирането на цялостния производствен процес проспериращите търговски компании - посредници на между-